

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

МАТЕРІАЛИ

регіональної науково-практичної конференції
**«ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ТА
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ»,**

присвяченій 85 – річчю заснування біолого-технологічного факультету
Херсонського ДАУ

м. Херсон – 2011 рік

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ПОЄДНАНЬ БАР* НА ЕМБРІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ВИВОДИМІСТЬ ЯЄЦЬ КАЧОК КРОСУ “БЛАГОВАРСЬКИЙ”

В.В.ПРИЙМАК – к. с.-г. наук, доцент, Херсонський
ДАУ

О.А.ЛЯШЕНКО – магістрант, Херсонський ДАУ

Постановка проблеми. Птахівництво – галузь тваринництва, основним завданням якої є забезпечення потреб населення, харчової і фармацевтичної промисловості продукцією сільськогосподарської птиці. Птахівництво відрізняється від інших галузей сільськогосподарського виробництва не лише різноманітністю продукції, і технологією, організацією виробництва тощо.

Успішному розвитку птахівництву сприяє те, що ця галузь є найбільш науковомісткою, зокрема за досягненнями генетики, селекції, годівлі, механізації й автоматизації виробничих процесів.

Відомо, що від якості яєць залежать результати їх інкубації. Тому однією з актуальних проблем інтенсифікації птахівництва є підвищення якості яєць.

Серед технологічних ланок, що забезпечують високі та стабільні темпи нарощування поголів'я, є штучна інкубація яєць, ефективність якої залежить від багатьох факторів.

Стан вивчення проблеми. Дослідженнями, проведеними на качках, доведена доцільність використання глибинної обробки яєць, що сприяє підвищенню їх інкубаційних якостей.

Аналіз джерел літератури свідчать, що глибинна обробка яєць біологічно активними речовинами для підвищення виводу та збереженості молодняку птахів має важливе значення для інтенсифікації сучасного птахівництва. Доведено, що введення біологічно активних речовин у яйце за допомогою активного транспорту значно впливає на подальший ембріональний розвиток, а через нього – і на кінцеві результати інкубації

Завдання і методика досліджень. Експериментальні дослідження були проведені в умовах сільськогосподарського племінного птахівничого підприємства ВАТ “Придніпровський” Горностаївського району Херсонської області та кафедрі морфології і фізіології тварин Херсонського державного аграрного університету на качках кросу “Благоварський”. ВАТ “Придніпровський” Горностаївського району Херсонської області має орієнтацію на виробництво продукції тваринництва, та саме птахівництво.

БАР* - біологічно активні речовини

Крос качок “Благоварський” – птиця високого генетичного потенціалу, виведена в Росії, добре адаптована до наших умов. До її складу входить батьківська лінія - Б-1 і материнська лінія - Б-2.

Для проведення досліджень були використані інкубаційні яйця качок, каченята кросу “Благоварський”.

Яйця для досліджень відбирали з урахуванням їх терміну знесення, маси та якості, інкубували в інкубаторах типу “Універсал-55”. Яйця кожної групи інкубували в окремих лотках за загальноприйнятим режимом. Поряд з дослідними на інкубацію закладали й контрольну групу яєць. Безпосередньо перед закладенням до інкубатора яйця знезаражували парою формальдегіду.

У процесі інкубації яєць застосовували методи біологічного контролю, за допомогою яких оцінювався розвиток ембріонів качок контрольних і дослідних груп. Овоскопування качиних яєць проводили - на 8 і 25 добу. Етапи й обсяг досліджень наведені в таблиці 1.

Таблиця - 1. Етапи, обсяги та характеристика експериментальних досліджень

Група	Біологічно активні речовини	Хімічний спосіб введення БАР у яйце	Кількість	
			яєць, шт.	голів
Контрольна	–	–	182	30
I - дослідна	0,1-% аскорбінова кислота	0,1-% димексид	182	30
II - дослідна	0,1-% аскорбінова кислота + 0,1-%	0,1-% димексид	182	30
III - дослідна	0,1-% янтарна кислота	0,1-% димексид	182	30

Примітка: БАР - біологічно активні речовини.*

Результати інкубації яєць качок оцінювали згідно з методичним посібником “Інкубація яєць сільськогосподарської птиці” за такими показниками: виводимість яєць, %; вивід молодняку, %; життєздатність молодняку, %; відходи інкубації, %. Добовий молодняк оцінювали за зовнішнім виглядом. Масу яєць і живу масу добового молодняку визначали шляхом зважування на вагах ВЛКТ-500М.

Дослідження основані на введенні біологічно активних речовин шляхом хімічного способу. Хімічний - заснований на проникненні біологічно активних речовин через пори шкаралупи до ембріону за допомогою хімічного провідника – диметилсульфоксиду (ДМСО) різної концентрації. За допомогою пульверизатора яйця обприскували розчинами з біостимуляторами та хімпровідником.

Результати досліджень. Необхідною умовою одержання хороших результатів інкубації є високі інкубаційні якості яєць, які характеризуються заплідненістю і виводимістю. Обидва показники мають дуже важливе значення.

Для реалізації поставленої мети перед закладкою на інкубацію обробляли яйця качок кросу “Благоварський” розчином, який містить 0,1-% димексид, 0,1-% аскорбінову кислоту, 0,1%-янтарну кислоту та 0,1-% катозал (табл. 2.).

Таблиця - 2. Результати інкубації качиних яєць під впливом різних поєднань біологічно активних речовин

Група	Не запліднено яєць	Запліднено яєць	Кількість загиблих (від запліднених яєць)					
			завмерлі ембріони		задохлики		каліки	
	шт.	шт.	шт.	%	шт.	%	гол.	%
Контрольна	21	161	7	4,34	8	4,67	5	3,11
I дослідна	17	165	4	2,42	5	3,03	2	1,21
II дослідна	20	162	4	2,47	7	4,32	4	2,47
III дослідна	19	163	4	2,45	4	2,45	3	1,84

Як видно із даних результатів таблиці 2 найбільша кількість завмерлих ембріонів серед дослідних груп була в IV групі, що на 0,69, 0,64, 0,66 і 1,28% більше ніж у I, II, III групах відповідно. Найбільша кількість задохликів була в II групі на 1,29, 1,87, 1,84, 2,49 % становила більше в порівнянні з I, III, дослідними групами відповідно. Заплідненість яєць перевищувала в I дослідній групі в порівнянні з контрольною на 2,2%.

Результати інкубаційних якостей яєць качок відображені в таблиці 3.

При обробці яєць 0,1-% розчинами аскорбінової кислоти + 0,1-% янтарної кислоти, виводимість яєць була дещо меншою відносно дослідних груп і на 3,2% відповідно більше контрольної ($P < 0,001$).

Таблиця - 3. Інкубаційні якості яєць качок кросу “Благоварський”

Група	Виводимість яєць, %	Вивід каченят,	
		гол.	%
Контрольна	87,6±0,04	141	77,5±0,05
I дослідна	93,3±0,02***	154	84,6±0,03***
II дослідна	90,7±0,03**	147	80,8±0,04**
III дослідна	90,8±0,02**	148	81,3±0,03***

Примітка: *P<0,05; **P<0,01; *P<0,001.**

Виходячи з даних таблиці 3, можна стверджувати, що найвища виводимість була в I групі, що на 5,7% більша, порівняно з контролем (P<0,001).

Отримані результати виявилися позитивними, на нашу думку, оскільки були створені сприятливі умови для ембріонального розвитку за рахунок біологічно активних речовин. Про це свідчать дані, наведені в таблиці 4.

Таблиця - 4. Вплив обробки качиних яєць біологічно активними речовинами на масу добових каченят

Група	Показник		
	маса яєць, г	маса добових каченят, г	відношення маси каченят до маси яєць
	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	
Контрольна	85,1±0,63	56,3±0,37	66,1
I дослідна	81,5±0,61	57,8±0,44***	70,9
II дослідна	83,4±0,63	56,9±0,35*	68,2
III дослідна	81,6±0,58	58,3±0,34***	71,5

Примітка: *P<0,05; **P<0,01; *P<0,001.**

Із даних таблиці 4 видно, що маса добових каченят дослідних груп перевищувала контрольних аналогів на 1,9...5,4% відповідно.

Найвищі результати були отримані в дослідних групах, які оброблялися янтарною кислотою (0,1-%), аскорбіновою кислотою

(0,1-%). За масою добових каченят переважала контрольну групу III дослідна на 2 г відповідно.

Ці препарати сприяють кращому ембріональному розвитку, покращують виводимість яєць і вивід каченят.

Враховуючи дані результати, у подальших своїх дослідженнях ми проводили спостереження за особливостями росту каченят і подальшої їх продуктивності.

Висновки та пропозиції. Глибинна обробка качиних яєць 0,1-% аскорбіновою кислотою, 0,1-% янтарною кислотою також сприяла підвищенню живої маси на 19...104 г, 8...150 г відповідно.

Для підвищення ефективності інкубації та виробництва м'яса рекомендується проводити глибинну обробку качиних яєць з використанням розчину БАР (0,1-% аскорбінова кислота +0,1-% димексид).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бородай В.П. Наукові аспекти розвитку птахівництва в Україні / В.П.Бородай, А.І.Вертійчук, О.В.Циганюк, В.В.Мельник // Аграрна наука і освіта. – 2000. - № 1. – С. 106-109.
2. Дядичкина Л.Ф., Полнякова Н.С., Главатских О.В. Пособие по биологическому контролю при инкубации яиц с.-х. птицы. – Сергиев Посад, 2004. – 83 с.
3. Методичний посібник. Інкубація яєць сільськогосподарської птиці /В.О.Бреславець, М.І.Сахацький, Б.Т.Стегній, І.Ю.Безрукава та інш.: Під загальн. ред. В.О. Бреславця – Харків, 2001. – 92с.
4. Орлов М.В. Биологический контроль в инкубации. – М.: “Россельхозиздат”, 1987. – 223с.
5. Пат. 52097 UA, 7 A61D7/00, A01K41/00. Спосіб підвищення виводимості гусячих яєць: Пат. 52097 UA, A61D7/00, A01K41/00 Іванов В.О., Босакевич В.П., Чірков А.О. та ін., (Україна); Патент на винахід. - № 2002021372; Заяв. 19.02.2002; Опубл. 15.10.2004, Бюл. №10.
6. Пат. 62620 A UA, 7 A01K41/00. Спосіб підвищення виводимості і продуктивності бройлерів: Пат. 62620 A UA, 7 A01K41/00 Іванов В.О., Козій М.С., Коваленко В.П. (Україна); Деклараційний патент на винахід. - №2003043410; Заяв. 15.04.2003; Опубл. 15.12.2003. Бюл. №12.
7. Прокудина Н.А., Артеменко А.Б., Огурцова Н.С. Методы биологического контроля в инкубации / Под общ. ред. Ю.А.Рябоконя. – Борки, 2006. – 107 с.

8. Фисинин В.И. Современные тенденции развития российского и мирового птицеводства / В.И. Фисинин // Эффективне птахівництво. – 2006. - №11. – С.8-12.